

Sygn. akt III Ca 1631/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

Protokolant Martyna Springer

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2021 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G.

przeciwko P. F. i A. F.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki i pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt I C 1552/18

- 1. oddala apelację powódki;**
- 2. oddala apelacje pozwanych;**
- 3. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Marcin Rak

Sygn. akt **III Ca 1631/19**

UZASADNIENIE

Powódka, Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w G., domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych P. F. 2.439,35 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 2.353,70 zł od dnia 1 listopada 2017 roku do dnia zapłaty i od 85,65 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania. Na uzasadnienie podała, że pozwani nabyli w drodze spadkobrania spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) przy ulicy (...) w G.. Pozwani nie wywiązują się należycie z obowiązku regulowania bieżących opłat z tym związanych. Dochodzona pozwem należność obejmowała zadłużenie powstałe w okresie od maja do października 2017 roku wraz ze skapitalizowanymi na 31 października 2017 roku odsetkami za opóźnienie.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwani wniesli o oddalenie powództwa i obciążanie powódki kosztami procesu. Zarzucili, że roszczenie jest nieudowodnione, a dołączona do pozwu dokumentacja nierzetelna.

Wyrokiem z 17 maja 2019 roku Sąd Rejonowy:

1. zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki 1.362,98 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1.334,40 zł od dnia 1 listopada 2017 roku do dnia zapłaty i od 28,58 zł od dnia 12 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;
2. w pozostałej części powództwo oddalił;
3. koszty postępowania stosunkowo rozdzielił, obciążając nimi powódkę w 44% a pozwanych w 56% i z tego tytułu zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 569,52 zł.

Rozstrzygnięcie to zapadło przy ustaleniu, że pozwanym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w G. przy ulicy (...), o powierzchni użytkowej 57,06 m⁽²⁾ oraz mieszkalnej (...) m⁽²⁾ znajdujące się w zasobach powódki. Stawki opłat za lokal są zatwierdzane uchwałami Rady Nadzorczej powódki. Część stawek jest zależna od spółdzielni tj. eksploatacja i fundusz remontowy. Pozostałe opłaty ustalane są na podstawie Uchwał Rady Miasta oraz faktur przedstawianych przez dostawców wody i energii elektrycznej.

Sąd Rejonowy ustalił nadto, że zgodnie z §5 regulaminu rozliczania kosztów gospodarki zasobami mieszkaniowymi oraz ustalania opłat za używanie lokalu w Spółdzielni Mieszkaniowej (...), obowiązek pokrywania kosztów związanych z działalnością powódki w zakresie gospodarki mieszkaniowej obciążają użytkowników lokali. Koszty te obejmują w szczególności koszty eksploatacji i utrzymania mienia spółdzielni, koszty eksploatacji i utrzymania nieruchomości wspólnej, koszty eksploatacji i utrzymania lokali, koszty związane z prowadzoną działalnością społeczną, oświatową i kulturalną.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że koszty wywozu nieczystości w zakresie poszczególnych lokali mieszkalnych ustalane są w odniesieniu do powierzchni użytkowej lokalu mieszkanego oraz stawek określanych przez Gminę G. za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odpisy na fundusz remontowy zasobów mieszkaniowych obciążających lokale są ustalane według stawek w zł/m⁽²⁾ powierzchni użytkowej określanych przez Radę Nadzorczą na podstawie rocznych planów gospodarczo finansowych. Indywidualna stawka zaliczek na fundusz remontowy obowiązująca od 1 lipca 2007 roku dla lokali położonych w G. przy ul.(...) wynosiła 1,80 zł/m⁽²⁾. Od dnia 1 lutego 2014 roku wysokość miesięcznych zaliczek na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości wspólnej zgodnie z zestawieniem zaliczek na energię elektryczną dla tych lokali wynosiła 1 zł/osobę . Stawki opłat eksploatacyjnych dla lokali położonych wynosiły natomiast od dnia 1 lutego 2015 r. - 1,49 zł/m⁽²⁾.

Jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego, wynikająca z uchwały nr VIII/168/2015 Rady Miasta G., opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla lokali mieszkalnych takich jak lokal pozwanych, wynosiła 0,38 zł za m² powierzchni. W przypadku, gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywnym opłata wynosiła 0,76 zł od 1 m² powierzchni. Opłata za telewizję liczona od jednego lokalu wynosiła 7,50 zł miesięcznie. Na opłaty miesięczne składa się ponadto: podatek od nieruchomości liczony od metrażu lokalu 3,14 zł i od piwnicy 0,29 zł, podatek gruntowy 2,50 zł i opłata za wieczyste użytkowanie 8,56 zł.

Zgodnie z §19 ust. 1 regulaminu powyższe opłaty winny być uiszczane przez użytkowników lokali co miesiąc z góry do dnia 25 każdego miesiąca od chwili wydania lokalu. Jeżeli Spółdzielnia Mieszkaniowa dokonuje zmiany opłat, to są one uzgadniane z Radą Nadzorczą i Zarządem Spółdzielni. Informacje dotyczące zmian są wysyłane do członków spółdzielni, jednakże w przypadku pozwanego P. F., zawiadomienia zostawiane są w teczce osobowej administracji spółdzielni, gdyż na wniosek odbiera je osobiście.

Sąd Rejonowy ustalił też, że w okresie od 24 kwietnia 2017 r. do 19 września 2017 r. pozwany P. F. wpłacał na rzecz powódki po 10 zł miesięcznie. W piśmie z dnia 20 listopada 2017 roku powódka wezwała pozwanego P. F. do zapłaty zaległości czynszowych w terminie 5 dni wskazując, że na dzień 31 października 2017 r. wynoszą 2.439,35 zł, w tym 85,65 zł odsetek.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z pisma pozwanego P. F. z dnia 5 marca 2019 roku, uznając, iż stanowisko pozwanego zostało już wyrażone w piśmie znajdującym się w aktach i trudno uznać je za dowód w sprawie. Nadto, Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadka J. B. (1) uznając, iż zeznania te nie pozwolą na ustalenie okoliczności istotnych w niniejszym postępowaniu a objętych sporem. Sąd Rejonowy zwrócił też pismo procesowe powódki z 10 maja 2019 roku jako spóźnione.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Rejonowy przywołując art. 4 ust. 1 i 1¹ ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych wskazał, że bezspornie pozwanym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu opisanego w pozwie, a zatem powinni oni regulować miesięczne opłaty z nim związane. Nie wywiązali się prawidłowo z tego obowiązku w okresie od 1 maja 2017 roku do 31 października 2017 roku, uiszczając jedynie co miesiąc opłatę w wysokości 10 zł.

Dalej Sąd Rejonowy uznał, że bezsporne pozostają opłaty do kwoty 232,40 zł miesięcznie i w tym też zakresie opłaty znajdują swoją podstawę w zaoferowanym materiale dowodowym. W tym aspekcie zwrócił uwagę na:

- uchwałę nr 5/8/2017 z dnia 12 czerwca 2007 roku, z której wynikała indywidualna stawka za fundusz remontowy w wysokości 1,80 zł/m²,
- uchwałę nr 4/10/2013 z dnia 28 października 2013 roku na pokrycie kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości wspólnej z zestawieniem zaliczek na energię elektryczną obowiązującą od dnia 01 lutego 2014 roku, zgodnie z którą wynosi ona od 1 kwietnia 2013 roku 1,70 zł,
- uchwałę nr 2/11 /2014 z dnia 27 października 2014 roku, zgodnie z którą stawka opłat eksploatacyjnych dla członków spółdzielni wynosi 1,49 zł,
- uchwałę nr VIII/168/2015 z dnia 23 lipca 2015 roku, zgodnie z którą stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi selektywnie dla lokali mieszkalnych o powierzchni równej lub mniejszej 60 m² wynosi 0,38 zł od 1 m² powierzchni.

Ocecił, że powyższe stawki korelowały ze stawkami wskazanymi w zawiadomieniu o zmianie wysokości opłat, obowiązujących od 1 maja 2017 roku. Zwrócił również uwagę,

że pozwani nie kwestionowali wysokości naliczanych przez powódkę opłat za podatek od nieruchomości, podatek gruntowy, wieczyste użytkowanie, opłatę za TV.

Sąd Rejonowy podkreślił, że pozwani kwestionowali jedynie rozliczenia związane z dostarczeniem centralnego ogrzewania oraz opłaty za wodę i kanalizację. W tym zakresie, Sąd Rejonowy uznał opłaty za niewykazane w świetle art. 6 k.c. albowiem powódka nie przedłożyła stosownych dokumentów, które mogłyby stanowić podstawę do poczynienia ustaleń dotyczących sposobu rozliczeń obowiązującego w spółdzielni, a dalej stawek, zużycia i wyników rozliczenia rocznego. Samo wskazanie wysokości tych opłaty w stanowiącym wewnętrznym dokument powódki zawiadomieniu o zmianie wysokości opłat z dnia 13 listopada 2018 roku ocenił jako niewystarczające.

W konsekwencji, za należną i wykazaną Sąd Rejonowy uznał comiesięczną opłatę w łącznej wysokości 232,40 zł, a skoro pozwani dokonywali comiesięcznych wpłat po 10 zł, to zasadnym było zasądzenie od nich po 222,40 zł za każdy miesiąc od 1 maja 2017 roku do 31 października 2017 roku. Zatem w ocenie Sądu Rejonowego powódce należna była kwota 1.334,40 zł (222,40 zł x 6).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 321 k.p.c. przy uwzględnieniu wynikającego z § 19 ust. 1 regulaminu w zw. z art. 4 ust. 6² ustawy z dnia z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych terminu płatności przypadającego na 25 dzień każdego miesiąca. Zważywszy na to Sąd Rejonowy obliczył należne

odsetki, a to od kwot 222,40 zł każdorazowo od 26-go dnia miesiąca do dnia 31 października 2017 roku (data kapitalizacji odsetek przez powódkę), co dało dalszą kwotę 28,58 zł.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. oraz § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie uznając, że pozwani przegrali sprawę w 56 %.

Wyrok ten zaskarżyły obie strony.

Pozwani w istocie w tożsamych w treści apelacjach zaskarżyli wyrok w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającą o kosztach procesu zarzucając ostatecznie naruszenie:

- art. 505⁹§1 k.p.c. w zw. z 379 k.p.c. poprzez pozbawienie możliwości obrony praw pozwanego na skutek wydania nakazu zapłaty na podstawie niewiarygodnej dokumentacji księgowej,

- art. 235 - 237 k.p.c. i art. 23 – 25 ustawy o rachunkowości poprzez poczynienie ustaleń faktycznych na podstawie niewiarygodnych dokumentów księgowych,

- rozdz. 5; rozdz. 7, art. 23-25, art. 81, art. 83 ustawy o rachunkowości, część I tytuł I dział IV rozdz. I Walne zgromadzenie i dział VIII Lustracja, art. 58 ustawy prawo spółdzielcze – poprzez błędną nadinterpretację przepisów o dokumentach księgowych elektronicznych i ich badaniu przez (...) oraz o przyjmowaniu i zaskarżaniu uchwał SM oraz pominięcie odpowiedzialności głównej księgowej i zarządu za błędy w dokumentach księgowych elektronicznych,

Formułując te zarzuty domagali się ostatecznie o uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowni I instancji.

Powódka wniosła o oddalenie tych apelacji i zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania odwoławczego.

Nadto we własnej apelacji zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo zarzucając:

- naruszenie art. 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych poprzez brak jego zastosowania i oddalenie w całości powództwa w sytuacji, gdy pozwani nie przedstawili własnych wyliczeń należnych opłat, podczas gdy okolicznością bezsporną było, że przysługuje im własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu;

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez samodzielną ocenę przez sąd okoliczności wymagających wiadomości specjalnych z zakresu rachunkowości, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że pozwani nie mają obowiązku uiszczania na rzecz powódki opłat w zakresie dotyczącym należności za wodę, kanalizację i centralne ogrzewanie,

- naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 503 k.p.c. poprzez rozpatrywanie spóźnionych zarzutów strony pozwanej, które nie zostały zgłoszone w sprzeciwie, mimo braku jakichkolwiek zgłoszonych dowodów dotyczących wysokości roszczenia i braku uzasadnienia przez pozwanych podnoszonych zarzutów;

- naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 207§6 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o przesłuchanie świadka J. B. (1) w oparciu o błędne przyjęcie, że jej zeznania nie pozwolą na ustalenie okoliczności istotnych w postępowaniu,

- naruszenie art. 207§3 k.p.c. poprzez zwrot pisma strony powodowej z dnia 10 maja 2019 r. jako spóźnionego, mimo że sąd nie powiadomił strony powodowej o zobowiązaniu do złożenia pisma,

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na częściowym oddaleniu powództwa pomimo bezspornego faktu, że pozwanym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu oraz podczas gdy zarzuty pozwanych sprowadzały się do ogólników i subiektywnych opinii.

Wniosła nadto o przeprowadzenie w postępowaniu odwoławczym dowodów z dokumentów załączonych do apelacji, zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje

Pozwani wnieśli o oddalenie apelacji powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Pomimo zmiany stanu prawnego po dacie wydania przez Sąd Rejonowy zaskarżonego wyroku rozpoznanie apelacji następowało w oparciu o regulacje obowiązujące przed nowelizacją dokonaną ustawą z 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469), co wynikało z art. 9 ust 4 tejsze ustawy zważywszy na datę wniesienia apelacji.

Nadto rozpoznanie sprawy w postępowaniu odwoławczym odbywało się w składzie jednoosobowym zgodnie z art. 15zszs¹ ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842) w zw. z art. 6 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 1090).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do tożsamyh apelacji pozwanych, to zaznaczenia wymaga, że nie był zasadny zarzut dotyczący pozbawienia ich możliwości obrony swoich praw na skutek wydania nakazu zapłaty w oparciu o niewiarygodne dokumenty. Pozwani mieli bowiem możliwość zaskarżenia wydanego nakazu zapłaty, z której to możliwości bez przeszkód skorzystali, co skutkowało utratą mocy tych nakazów. Zatem prawo pozwanych do obrony, w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., nie zostało naruszone. Nadto co istotne, przedmiotem oceny instancyjnej nie była prawidłowość wydania nakazów zapłaty, które uprzednio na skutek sprzeciwów utraciły już moc, lecz prawidłowość wyroku, wydanego przez Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego także z dokumentów, które powódka złożyła po zaskarżeniu nakazów zapłaty.

Pozwani w swoich apelacjach wskazywali także na nienależytą obsadę sądu pierwszej instancji. Jakkolwiek zarzut ten ostatecznie cofnęli, to wskazać należy, że Sąd Okręgowy rozpoznający apelację badając z urzędu kwestię ważności postępowania, nie

znalazł podstaw do uznania, aby w sprawie zachodziła nieważność postępowania opisana w art. 379 pkt 5 k.p.c. Sprawa rozpoznana była w składzie zgodnym z art. 47§1 k.p.c., a żadna z ujawnionych okoliczności nie wskazywała na występowanie przesłanek do wyłączenia sędziego z urzędu w przypadkach wymienionych w art. 48 k.p.c.

Co się natomiast tyczy merytorycznej zasadności powództwa, to istotnym było, że zgodnie z art. 4 ust 1 i ust 1¹ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 845), członkowie spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze prawa do lokali, są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat zgodnie z postanowieniami statutu. Obowiązki ten obciążają również osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali.

Cytowane regulacje miały podstawowe znaczenie w sprawie. Zatem powodowa spółdzielnia dochodząca spornych w sprawie roszczeń powinna była wykazać, że pozwany przysługiwało w okresie objętym żądaniem prawo do lokalu znajdującego się w zasobach powódki, a także jaka jest wysokość obciążających pozwanych z tego tytułu opłat.

Pierwszy z tych faktów nie był w sprawie sporny.

Jeżeli natomiast chodzi o wysokość opłat, to podstawą zasadniczych ustaleń była nie tyle dokumentacja księgowa lecz dokumentacja źródłowa opisana przez Sąd Rejonowy, w postaci stosownych uchwał organów spółdzielni i rady miejskiej w sprawie wysokości tych naliczeń obejmujących stawki eksploatacyjne, energię w części wspólnej

budynku, podatki, użytkowanie wieczystej, fundusz remontowy, należności za wodę, windę, wywóz nieczystości, wodomierze i centralne ogrzewanie. Sąd Rejonowy nie stosował zatem przepisów ustawy o rachunkowości, których naruszenie zarzucają pozwani w swoich apelacjach. W świetle dokumentacji źródłowej znajdującej się na k. 44-47 akt znajdowało uzasadnienie żądanie zapłaty na rzecz powódki należności z tytułu eksploatacji, energii w części wspólnej budynku, funduszu remontowego i gospodarowania nieczystościami stałymi. Ostatecznie nie zostały też przez pozwany zakwestionowane stawki podatków i opłat za użytkowanie wieczyste. Wszak na rozprawie w dniu 6 marca 2019 roku (k. 67) wskazywali jedynie na zawyżenie należności z tytułu wody i centralnego ogrzewania.

Sąd Rejonowy poddał zatem krytycznej analizie zaoferowaną przez powódkę dokumentację źródłową w zakresie w jakim dotyczyła ona okoliczności spornych, a w części,

co do okoliczności niezaprzeczonych ustalenia poczynił w trybie art. 230 k.p.c. W następstwie tej analizy częściowo oddalił powództwo co do roszczeń niewykazanych.

Materiał sprawy uwzględniony i oceniony przez Sąd Rejonowy dawał zatem podstawy do uwzględnienia powództwa w zakresie objętym zaskarżonym wyrokiem.

Apelacje pozwanych skierowane przeciwko rozstrzygnięciu uwzględniającemu powództwo były zatem bezzasadne i podlegały oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

W zakresie apelacji powódki, skierowanej przeciwko rozstrzygnięciu oddalającemu powództwo, to Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszeń tam eksponowanych.

Po pierwsze, to nie pozwani zobowiązani byli do przedstawiania własnych wyliczeń wysokości długu, lecz powódka zobowiązana była w trybie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. przedstawić dowody na okoliczności sporne. Wszak to powódka domagała się od pozwanych zapłaty, a więc to ją obciążał ciężar dowodzenia także wysokości żądanej kwoty.

Po wtóre, zwrot pisma procesowego powódki z 10 maja 2019 roku jak i oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka J. B. (2), nie zostało przez pełnomocnika powódki, obecnego na rozprawie na której wydano postanowienia w tym zakresie, oprotestowane w trybie art. 162 k.p.c. Nie wymaga natomiast szerszego uzasadniania utrwalony w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym brak takiego zastrzeżenia sprawia, że strona nie może już w postępowaniu odwoławczym formułować zarzutów, co do wadliwości czynności procesowych sądu pierwszej instancji. Celem art. 162 k.p.c. jest właśnie zapobieganie nielojalności procesowej przez obligowanie stron do zwracania na bieżąco uwagi sądu na jego wszelkie ewentualne uchybienia procesowe w celu ich niezwłocznego wyeliminowania i niedopuszczenie do celowego tolerowania takich uchybień z zamiarem późniejszego wykorzystania w środkach odwoławczych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2020 roku, II UK 237/19, Lex 3161432, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 12 stycznia 2021 roku, I ACa 830/19, Lex nr 3121280, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 5 listopada 2020 roku, I ACa 3/20, Lex 3153305).

Niezależnie od tego podkreślenia wymaga, że działania Sądu Rejonowego obejmujące zwrot pisma powódki z 10 maja 2019 roku znajdowały uzasadnienie w literalnej treści art. 207§3 i §6 k.p.c., w ich brzmieniu obowiązującym w dacie procedowania w pierwszej instancji. Skoro w sprzeciwie pozwani zakwestionowali wysokość roszczenia w ogólności, a pełnomocnik powódki, któremu doręczono odpisy sprzeciwów, tak w określonym terminie jak i na pierwszej rozprawie nie złożył stosownych wniosków

dowodowych na poparcie twierdzeń co do wysokości zadłużenia, to Sąd Rejonowy stosując opisane regulacje był uprawniony do pominięcia wniosków i twierdzeń zgłoszonych w terminie późniejszym zwłaszcza, że ich uwzględnienie (skutkujące koniecznością określenia pozwanym terminu do odniesienia się do nowych dowodów) niewątpliwie skutkowałoby opóźnieniem w postępowaniu.

Także i oddalenie wniosku o przesłuchanie świadka J. B. (3) nie mogło być uznane za wadliwe, skoro w sprawie podstawowe znaczenie miały dowody z dokumentów, a nadto wcześniej na tożsame okoliczności przesłuchano świadka M. S..

Po trzecie, Sąd Rejonowy nie wszedł w rozpoznawanej sprawie w kompetencje biegłego. Dokonał bowiem jedynie porównania treści żądania z treścią dokumentów źródłowych je dokumentujących oraz zważył, że część opłat nie była w sprawie kwestionowana co do ich wysokości. Działanie takie nie wymagało zasięgnięcia opinii biegłego w rozumieniu art. 278 k.p.c. albowiem nie wkraczało w sferę wiedzy specjalnej.

Wreszcie, Sąd Okręgowy ocenił, że w rozpoznanej sprawie nie zachodziły podstawy do uzupełniania postępowania dowodowego na etapie odwoławczym. W tym aspekcie miał na względzie, że powódka wnioskowane dowody mogła zgłosić na odpowiednim etapie postępowania pierwszoinstancyjnego (tj. w odpowiedzi na sprzeciwy od nakazu zapłaty), czego z nieusprawiedliwionych przyczyn nie uczyniła. Pominięcie dowodów zgłoszonych w apelacji było zatem możliwe w świetle art. 381 k.p.c. który uprawnia sąd odwoławczy do pominięcia wniosków dowodowych zgłoszonych w postępowaniu odwoławczym bez wykazania przez stronę wnioskującą, że potrzeba ich powołania nie istniała już w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, że wydanie niekorzystnego dla strony wyroku nie może stanowić samoistnej podstawy powołania się w postępowaniu apelacyjnym na nowe fakty i dowody. Strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni (por. wyroki Sądu Najwyższego z 9 września 1998 roku, II UKN 183/98, OSNP 1999/17/557 oraz z 24 marca 1999 roku, I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389, a także wyroki Sądów Apelacyjnych w Katowicach z 26 lutego 2015 roku, I ACa 968/14, LEX nr 1661163 i w B. z 20 maja 2014 roku, III AUa 1912/13, LEX nr 1473665).

Konkludując, Sąd Okręgowy ocenił, że powódka nie wykazała roszczenia w zakresie dotyczącym ostatecznie kwestionowanych przez pozwanych należności za wodę oraz centralne ogrzewanie w całym okresie objętym żądaniem, do czego była zobowiązana wobec zgłoszonego w sprzeciwach zarzutu dotyczącego nieudokumentowania (nierzetelności) żądania. Skutkować musiało to stosownym obniżeniem, o sumę niewykazanych naliczeń, żądanej pozwem kwoty, do wysokości należności znajdującej pokrycie w dokumentacji źródłowej jak i niekwestionowanej ostatecznie przez pozwanych. Obniżenia tego prawidłowo dokonał Sąd Rejonowy, stosownie zmniejszając także wysokość należnych powódce skapitalizowanych odsetek.

Apelacja powódki jako bezzasadna podlegała zatem oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanych należności za postępowanie wywołane wniesieniem ich oddalonych apelacji. Przyznana powódce suma obejmowała wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej odpowiedniej do wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonej na podstawie §2 pkt 2 w zw. z §10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Nie zachodziły natomiast podstawy do zasądzenia na rzecz pozwanych kosztów wygranego przez nich postępowania z oddalonej apelacji powódki albowiem pozwani nie wykazali poniesienia kosztów wymienionych w art. 98§2 k.p.c.

SSO Marcin Rak